

ડા. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ: 2010

અભ્યાસક્રમ	: સ્ટ્રીક્ટેટ ઈન નેચરોપેથી (CIN)	નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ	: શરીર વિજ્ઞાન અને માનસિક સ્વાસ્થ્ય (CIN-03)	
તારીખ	: 03-08-2010	
સમય	: 11:00 થી 02:00	કુલ ગુણ: 70
સૂચના	: બધાંજ પ્રશ્નોના જવાબ આપવા ફરજિયાત છે.	

પ્રશ્ન: ૧ કિડનીનું કાર્ય સમજાવી સ્થાન અને રચના વર્ણવો (14)
અથવા

મૂત્રાશય અને મુત્રનલિકાના કાર્યો લખો.

પ્રશ્ન: ૨ સ્ત્રીજનન અંગોમાં થતી પીડાઓ અને તેના નિવારણ માટે કુદરતી ઉપચારની ચિકિત્સા લખો (14)

અથવા

પાચનક્રિયા ક્યાં થાય છે તેમાં ખરેખર શું કાર્ય થતું હોય તે વર્ણવો.

પ્રશ્ન: ૩ હૃદય ક્યારે બંધ રહે છે? તેનું કાર્ય સવિસ્તાર સમજાવો. (14)
અથવા

મેન્બ્રેન એટલે શું? તેના સ્થાન અને કાર્ય લખો.

પ્રશ્ન: ૪ શ્વસન કાર્યને લીધે શરીરને શું ફાયદો થાય છે. (14)
અથવા

સ્નાયુ અને પેશીનો ભેદ સમજાવો.

પ્રશ્ન: ૫ ટૂંક નોંધ લખો. (14)

- (1) શરીરનું લાંબામાં લાંબુ હાડકું ક્યાં છે. તેનું નામ લખો.
- (2) આંખમાં આવતા ચીપડા શું છે?
- (3) ઉત્સેચક કાર્ય લખો

ડા. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ: 2010

અભ્યાસક્રમ	: સ્ટીફકેટ ઈન નેચરોપેથી (CIN)	નોંધણી નંબર: _____
પાઠ્યક્રમ	: નૈસર્ગોપચાર દ્વારા ચિકિત્સા (CIN-02)	
તારીખ	: 02-08-2010	
સમય	: 03:00 થી 06:00	કુલ ગુણ: 100
સૂચના	:	

પ્રશ્ન: ૧ મૃદાસર સવાલના જવાબ (ગમે તે ત્રણ) (30)

- (1) આહાર એ જ ઔષધ સમજાવો.
- (2) કેવી રીતે એનીમા ચિકિત્સા આપી શકાય અને તેના ફાયદા લખો.
- (3) માલિસની સંપૂર્ણ વિધિ લખો અને માલિસકર્તા એ શું ધ્યાન રાખવું જોઈએ.
- (4) સૂર્ય સ્નાન કેવી રીતે લેવું ફાયદા જણાવો. (સમજાવો)
- (5) જલનિતિ વર્ણવો.

પ્રશ્ન: ૨ ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ ચાર) (20)

- (1) વમન ચિકિત્સા
- (2) એક્યુપ્રેસર અને એક્યુપંચરનો તફાવત
- (3) શ્વસન ચક્ર સમજાવો.
- (4) પર્યાવરણની દૈષ્ટિએ સ્વચ્છતા સમજાવો
- (5) કરોડ સ્નાન વિધિ અને ફાયદા

પ્રશ્ન: ૩ ટૂંકમાં સવાલના જવાબ આપો (ગમે તે દસ) (20)

- (1) ચુંબકના ધ્રુવો વિશે આપો.
- (2) ઠંડા પાણીના પોતોનો ઉપયોગ સમજાવો
- (3) લીમડાના પાનનો ચિકિત્સામાં ઉપયોગ જણાવો
- (4) જરૂર કરતાં વધારે વિટામીનની દવાના નુકસાન સમજાવો
- (5) મંદ પાંચનશક્તિ ધરાવતા વ્યક્તિનો ખોરાક જણાવો
- (6) યકૃત નિષ્ક્રિય થયું હોય તેણે કયો ખોરાક ન લેવો? શા માટે?
- (7) લોહમાં હીમોગ્લોબીન તત્વ વધારે તેવા ખોરાક જણાવો
- (8) કટી સ્નાનના ફાયદા
- (9) એક્યુપ્રેસર એટલે શું?
- (10) કુદરતી ઉપચારમાં ઉપયોગમાં આવતી છ ચિકિત્સાના નામ લખો.
- (11) ઓછા વજન વાળા વ્યક્તિનો ખોરાક લખો
- (12) પૃથ્વીના ચુંબક તત્વ વિશે લખો.

- (1) સૂર્યપ્રકાશમાં રહેલાં કિરણોના નામ.....ના નામે ઓળખાય છે.
- (2) માલિસ માટે ઉષ્ણ પ્રદેશનાં લોકો માટે.....તેલ ઉપયોગી છે.
- (3) શીત પ્રદેશના વ્યક્તિ અને પાતળી ચામડી વાળા વ્યક્તિનેના તેલથી માલિસ કરાય છે.
- (4) ખાટા ફળો માંથી.....વિટામીન મળે છે.
- (5) રાત્રે વૃક્ષો.....વાયું શ્વસનમાં લે છે.
- (6) દિવસે વૃક્ષો.....વાયું શ્વસનમાં લે છે.
- (7) જ્યારે દિવસ દરમ્યાન વૃક્ષો ખોરાક બનાવવા.....વાયુનો હવામાં ઉપયોગ કરે છે.
- (8) એસિડિટી.....તંત્રનો રોગ છે.
- (9) હૃદય રોગના દર્દીએ.....ખોરાક ઓછો લેવો જોઈએ.
- (10) આંખોના તેજ માટે.....ફળનો રસ પીવો જોઈએ.
- (11) નાકને સાફ રાખવા માટે.....ક્રિયા કરવી જોઈએ.
- (12) પેટ અને અન્નનળીની સફાઈ માટે.....ચિકિત્સા કરવી જોઈએ.
- (13) ચિકન ગુનિયા જેવા રોગો જકડાય ગયેલા શરીર માટે..... વાયું પસાર કરવાથી ફાયદો થાય છે.
- (14) સવારે ઉઠીને.....જેટલા પ્રમાણમાં સમોત્કાષ્ટ જળ પીવું જોઈએ.
- (15) માલિસ માટેનીઅને.....પદ્ધતિ છે.

- (1) આંખોની ખામી દૂર કરવા દક્ષિણ દુવનો યોગ કરવો જોઈએ.
- (2) ચુંબકીય અસર માટે પાણીને પ્રભાવિત કરવા ચુંબકીય સંપર્કમાં ચોવીસ કલાક રાખવું જોઈએ.
- (3) તાવમાં માલિસની સારવાર ઉપયોગી
- (4) ચામડીના રોગોમાં ગરમ તેલથી માલિસ કરવી જોઈએ
- (5) શીયાળામાં શરીર ઠંડુ અને ચોમાસામાં શરીર ગરમ રહે એ તંદુરસ્તી છે?
- (6) માલિસથી જ્ઞાનતંતુઓને શક્તિ મળે છે.
- (7) ધાર્મિક ઉપાયથી શારીરિક ફાયદો થતો નથી.
- (8) કીડનીને મારામ આપવા માટે હલકો ખોરાક ખાવો જોઈએ.
- (9) શરીરમાં સોજા આવ્યા હોય ત્યારે મીઠું વધારે ખાવું જોઈએ.
- (10) માનસિક રોગના કારણે ચેતાતંત્રના રોગો થાય છે.
- (11) એલેનાઈન એસીડ હૃદય માટે જરૂરી છે.
- (12) એક્યુપ્રેસરથી માત્ર માનસીક રોગો દૂર થાય છે.
- (13) વમન ચિકિત્સા દરરોજ કરવી જોઈએ.
- (14) આંખોની નબળાઈ દૂર કરવા માટીના લેપનો ઉપયોગ કરવો જોઈએ.
- (15) કાર્બોહાઈડ્રોસથી મગજ ચેતનવંતું બને છે.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સત્રાંત પરીક્ષા ઓગસ્ટ : 2010

અભ્યાસક્રમ	: સર્ટીફિકેટ ઈન નેચરોથેરોપી (CIN)	નોંધણી નંબર : _____
પાઠ્યક્રમ	: નિર્સગોપચારના સિદ્ધાંતો (CIN-01)	
તારીખ	: 02-08-2010	
સમય	: 11.00 થી 2.00	કુલ ગુણ:- 70
સૂચના	: બધાં જ પ્રશ્નોના જવાબ આપવા ફરજિયાત છે.	

- પ્રશ્ન:-૧ પ્રાકૃતિક ચિકિત્સાના ઇતિહાસ બાબત જણાવો અને આ ચિકિત્સા કેટલા સમયથી શરૂ થયેલ છે. 14
- અથવા
જલતત્વ ધ્વારા ચિકિત્સા આપી શકાય ? કાર્ય પદ્ધતિ લખો.
- પ્રશ્ન:-૨ કુદરતી ઉપચારના મુખ્ય પાયાના લક્ષણો-કાર્ય સમજાવો. 14
- અથવા
“આહાર એ જ જીવન ” આ કથનને સમજાવો.
- પ્રશ્ન:-૩ પ્રાકૃતિક ચિકિત્સામાં અનેક પદ્ધતિની ચિકિત્સા સમાયેલ છે તમોને ખ્યાલ હોય તેટલા નામ અને કાર્યો લખો. 14
- અથવા
આપણે પંચભૂત સાથે આપણા શરીરને સરખાવીએ તે કેટલે અંશે સાચુ છે?
- પ્રશ્ન:-૪ રોગ કઈ રીતે ઉદ્ભવે છે? કુદરતી ઉપચાર ના ઈલાજ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 14
- અથવા
વ્યકિતગત જીવનમાં સ્વસ્થ રહેવાનો “ મંત્ર ” કયો ? તમારી દૈષ્ટ્રિએ વિગત આપો.
- પ્રશ્ન:-૫ ટૂંક સમયમાં 14
- ૧ રોગનું કારણ શું
 - ૨ ચેપી રોગને ઋતુ સાથેનો સંબંધ લખો
 - ૩ અગ્નિતત્વ એટલે શું?